

Vergaderjaar 2019–2020

35 413

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (XIII) voor het jaar 2020 (Incidentele suppletoire begroting inzake Noodpakket banen en economie)

Nr. 3

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 11 september 2020

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 23 maart 2020 voorgelegd aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat. Bij brief van 24 maart 2020 zijn ze door de Minister van Economische Zaken en Klimaat beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Diks

De griffier van de commissie,
Nava

1

Kan worden toegelicht waarom het noodloket niet toegankelijk is voor mensen met een onderneming aan huis?

Antwoord

Deze eis vloeit voort uit het feit dat bij een onderneming aan huis in mindere mate sprake is van extra vaste, verplichte lasten die gepaard gaan met bijvoorbeeld de huur van een bedrijfspand. Mensen met een onderneming aan huis kunnen wel gebruik maken van andere maatregelen, waaronder maatregelen die zien op loonkosten of inkomensondersteuning.

2

Hoe moet bij de faciliteit Garantie Ondernemersfinanciering (GO) het woord plafonds worden verstaan, wanneer tegelijk het commitment van de regering een opheffing suggereert?

Antwoord

Het plafond voor de GO is het bedrag waarvoor garanties binnen de regeling wordt opengesteld. Wij volgen de aanspraak op de regeling nauwgezet. Wanneer het plafond van de regeling wordt bereikt zal worden bezien of een verhoging van het plafond bijdraagt aan het bestrijden van de problematiek.

3

Kan een nadere toelichting worden gegeven op de raming van dertig miljoen euro voor uitvoeringskosten van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)?

Antwoord

Bij het opstellen van de incidentele suppletoire begroting is een eerste inschatting gemaakt van de uitvoeringskosten van het noodloket, de Borgstelling MKB (BMKB) en de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO). Aangezien er nu nog wordt gewerkt aan de uitwerking van het noodloket en het aantal verliesdeclaraties op de BMKB en GO moeilijk te voorspellen is, kan het werkelijk benodigde budget anders zijn.

4

Zijn alle genoemde voorzieningen ook beschikbaar op Bonaire, Sint Eustatius en Saba en zijn die meegenomen in de raming?

Antwoord

Voor Caribisch Nederland komt een apart maatregelenpakket, grotendeels gebaseerd op het Europees Nederlandse pakket. Over de details wordt uw Kamer binnenkort per brief geïnformeerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

5

Wat is er inmiddels te melden over het overleg met Aruba, Sint-Maarten en Curaçao en de mogelijkheden hen te ondersteunen op basis van Artikel 36 van het Statuut van het Koninkrijk?

Antwoord

In de zeer uitzonderlijke omstandigheden van dit moment, wordt gekeken of we op basis van de mogelijkheden die het Statuut voor het Koninkrijk en andere wet- en regelgeving bieden de landen in staat kunnen stellen de crisis zo goed mogelijk het hoofd te bieden. De contacten met de landen zijn intensief, zodat de landen elkaar waar nodig kunnen bijstaan.

6

Klopt het dat de verruiming van de GO-regeling ervoor zorgt dat wanneer tien bedrijven maximaal gebruik maken van de regeling de GO is uitgeput?

Antwoord

Van de mogelijkheid om grote financieringen onder de GO-garantie te brengen is in het verleden slechts zelden gebruik gemaakt. Op voorhand is niet te zeggen of de huidige uitzonderlijke situatie tot een hiervan sterk afwijkend gebruik zal leiden. Het kabinet volgt de aanspraak op de regeling nauwgezet. Wanneer het plafond van de regeling wordt bereikt zal worden bezien of een verhoging van het plafond bijdraagt aan het bestrijden van de problematiek.

7

Is er een mogelijkheid om, wanneer er krapte ontstaat, een prioritering in te voeren bij de GO?

Antwoord

Met het oog op een snelle afhandeling worden voorstellen van de banken om financieringen onder de GO te brengen, behandeld op volgorde van binnenkomst. Het is vanuit het beginsel van rechtsgelijkheid niet mogelijk lopende het jaar de spelregels te wijzigen. Wij volgen de aanspraak op de regeling nauwgezet. Wanneer het plafond van de regeling wordt bereikt zal worden bezien of een verhoging van het plafond bijdraagt aan het bestrijden van de problematiek.

8

Met hoeveel zal de belastingopbrengst ruwweg dalen bij de voorgenomen wijzigingen met betrekking tot de Opslag Duurzame Energie (ODE) en de energiebelasting?

Antwoord

Het is niet de verwachting dat de voorgenomen wijzigingen met betrekking tot de Opslag Duurzame Energie (ODE) en de energiebelasting leiden tot een daling van de belastingopbrengsten. Onderzocht wordt of uitstel van betaling van de ODE en energiebelasting tot meer liquiditeit bij de betreffende bedrijven kan leiden. De betreffende betalingen zullen daardoor op een later moment in de tijd alsnog plaatsvinden.

9

In hoeverre worden bij het toekennen van subsidies voor tegemoetkoming voor gevolgen van de maatregelen tegen corona eisen gesteld, zoals het behoud van werkgelegenheid en het doorbetalen van salarissen aan werknemers met een tijdelijk of flexibel contract?

Antwoord

Deze maatregelen worden op dit moment uitgewerkt en worden binnen afzienbare tijd opengesteld. Uw Kamer wordt te zijner tijd geïnformeerd over de eisen.

10

Waarom is gekozen voor uitsluiting van de subsidieregeling van ondernemingen zonder fysieke inrichting buiten het eigen huis en wordt deze groep nog op een andere manier tegemoet gekomen?

Antwoord

Deze eis vloeit voort uit het feit dat bij een onderneming aan huis in mindere mate sprake is van extra vaste, verplichte lasten die gepaard gaan met bijvoorbeeld de huur van een bedrijfspand. Mensen met een

onderneming aan huis kunnen wel gebruik maken van andere maatregelen, waaronder maatregelen die zien op loonkosten of inkomensondersteuning.

11

In hoeverre wordt er op dit moment al meer dan in normale tijden een beroep gedaan op de garantieregelingen Borgstelling MKB-kredieten (BMKB) en GO?

Antwoord

Op dit moment is nog geen sprake van een verhoogd beroep op de regelingen. De verruimde BMKB-regeling staat sinds 16 maart jl. open; de verruiming van de GO zal op korte termijn in werking treden. Doordat beide regelingen via banken lopen zal met een lichte vertraging duidelijk worden hoe groot het beroep is dat wordt gedaan op deze regelingen.

12

Welke berekening zit er achter de inschatting van 98 miljoen euro aan kosten voor verliesdeclaraties? In hoeverre is dit een inschatting op de korte termijn en zijn er op de langere termijn nog meer kosten te verwachten, bijvoorbeeld door faillissementen?

Antwoord

De berekening van de verliesdeclaraties is gebaseerd op de in de brieven van respectievelijk 12 maart en 17 maart jl. aangekondigde verruimingen van de Borgstelling MKB (verwachte uitgaven: 23 miljoen euro) en de Garantie Ondernemingsfinanciering (verwachte uitgaven: 75 miljoen euro). Hierbij is onder meer gebruik gemaakt van historische cijfers van de afgelopen 10 jaar waaronder de ervaringen uit de kredietcrisis. De precieze benutting van de regelingen en de omvang van de verliesdeclaraties is echter moeilijk te voorspellen. Bij de huidige inschatting is uitgegaan van een benutting van de BMKB van 200 miljoen euro en van de GO-regeling van 1,5 miljard euro. Een hogere benutting kan ook hogere kosten voor de rijksoverheid met zich meebrengen. Daarnaast zal rekening gehouden moeten worden met verliesdeclaraties als gevolg van faillissementen in het kader van de reeds opgebouwde portefeuille van beide regelingen. Dit betreffen dan aanvullende kosten boven op de berekende 98 miljoen euro voor de verruimingen. Op dit moment valt nog niet aan te geven om hoeveel extra kosten dit zal gaan en wanneer die precies zullen optreden.

13

Is de verwachting dat de 30 miljoen euro extra middelen voldoende zullen zijn om het noodloket door RVO efficiënt te laten uitvoeren? Voorziet u problemen met het snel vinden van capabel personeel om het noodloket te kunnen bemensen? Hoe wordt voorkomen dat er, zoals in het verleden bij andere RVO-taken wel was te zien, achterstanden in behandeling ontstaan op zaken waarbij spoed waarschijnlijk van groot belang is?

Antwoord

Ik verwacht dat 30 miljoen euro voldoende zal zijn om het noodloket en de verruimingen BMKB en GO efficiënt door RVO.nl te laten uitvoeren, zoals in de brieven van 12 en 17 maart jl. aangegeven. De aanvragen zullen waar mogelijk voor een groot deel geautomatiseerd worden behandeld. Ik voorzie vooralsnog geen problemen met het vinden van personeel voor bemensing van het noodloket. Er is reeds een call center opgezet en bij de uitvoering van de regeling wordt een beroep gedaan op medewerkers die ruime ervaring hebben met vergelijkbare regelingen.

14

Klopt het dat banken en andere kredietverstrekkers alleen maar ondernemers en zelfstandigen willen ondersteunen met een jaaromzet van 50.000 euro of meer? Zo ja, waartoe moeten mensen zich wenden die een lagere jaaromzet hebben?

Antwoord

Het kabinet kan dit beeld niet bevestigen. Wel is kredietverlening aan kleine ondernemers minder makkelijk, zoals blijkt uit onze periodieke monitoring. Daarom kent de BMKB voor kleine kredieten al lang een ruimere faciliteit. Ook ondersteunt de overheid Qredits, die kredieten verstrekt tot een maximum van 250 duizend euro aan kleine in de kern gezonde startende en kleine ondernemers, die niet op andere wijze in hun kredietbehoefte kunnen voorzien. Qredits biedt ook coaching-faciliteiten. Als coronamaatregel biedt Qredits ondernemers uitstel tot aflossing met een renteverlaging aan gedurende zes maanden (van 8,75% naar 2%).

15

Op welke wijze wordt gewaarborgd dat het beschikbare geld daar terecht komt waar het het hardste nodig is en wordt voorkomen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de beschikbare middelen?

Antwoord

Het noodloket is een noodvoorziening als tegemoetkoming voor de eerste nood bij ondernemers die direct zijn getroffen door overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronacrisis. Dat was ook het uitgangspunt van de Kamerbrief. In de uitwerking zal er ook worden ingegaan op het voorkomen van misbruik.

16

Op welke wijze wordt de effectiviteit van de maatregelen gemonitord?

Antwoord

De effectiviteit van de verruimingen van de BMKB en GO zal in de reguliere evaluatiecyclus worden gemonitord. Deze regelingen maken hier namelijk reeds onderdeel van uit. Bovendien worden de benuttingcijfers van deze regelingen ieder kwartaal gepubliceerd op bedrijvenbeleid.nl. Het noodloket wordt op dit moment vormgegeven. Hierbij is naast snelheid en uitvoerbaarheid uiteraard ook aandacht voor de monitoring van de effectiviteit van de maatregel. Uw Kamer zal hierover nader worden geïnformeerd.

17

Is er uitbreiding mogelijk van het begrote bedrag, indien dit niet genoeg blijkt?

Antwoord

Het kabinet heeft vertrouwen in het maatregelenpakket dat vorige week gepresenteerd is. Dit laat onverlet dat de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Het is hierdoor niet mogelijk om nu een robuuste economische inschatting te maken van de effecten op de korte termijn. Op donderdag 26 maart a.s. publiceert het CPB verschillende scenario's voor de gevolgen van de coronacrisis op de Nederlandse economie en overheidsfinanciën. Als de situatie meer en/of andere maatregelen vereist, zal uw Kamer hier vanzelfsprekend direct van op de hoogte worden gesteld. Dit geldt ook voor de situatie dat het beroep op de nu afgekondigde faciliteiten substantieel afwijkt van de huidige inschattingen.

18

Kan de duur van de diverse regelingen verlengd worden, indien dit nodig blijkt?

Antwoord

Om goed in te kunnen spelen op ontwikkelingen geldt dit noodpakket voor de komende drie maanden. Het kabinet volgt de ontwikkelingen nauwlettend en is daarbij voortdurend in gesprek met werkgevers- en werknemersorganisaties, bedrijven en financiers om de noodzakelijke aanpassingen te kunnen doen als de situatie daarom vraagt. Afhankelijk van de ontwikkelingen, zal het kabinet noodzakelijke en passende vervolgmaatregelen treffen indien de situatie daartoe noopt.

19

Welke andere economische maatregelen zijn er overwogen? Op basis waarvan is er keuze gemaakt voor deze maatregelen?

Antwoord

De uitbraak van het coronavirus en de maatregelen die het kabinet tegen de verdere verspreiding ervan neemt, hebben een grote impact op zowel de vraag- als de aanbodzijde van de economie. Het kabinet heeft daarom met het noodpakket banen en economie gekozen voor een massief en breed pakket, dat het doel heeft banen te behouden en de economische gevolgen te beperken. Hierbij worden met aangekondigde maatregelen zowel vraag- als aanbodzijde ondersteund. Maatregelen zien dan ook op zowel loonkosten en het inkomen van zzp'ers als het bieden van een noodloket en liquiditeitssteun voor bedrijven.

Het kabinet volgt de ontwikkelingen nauwlettend en is daarbij voortdurend in gesprek met werkgevers- en werknemersorganisaties, bedrijven en financiers om de noodzakelijke aanpassingen te kunnen doen als de situatie daarom vraagt. Afhankelijk van de ontwikkelingen, zal het kabinet noodzakelijke en passende vervolgmaatregelen treffen indien de situatie daartoe noopt.

20

Heeft u al inzicht of uitstel van de ODE voor bedrijven in de 2e, 3e en 4e belastingschijf leidt tot meer liquiditeit voor onder andere de sierteelt?

Antwoord

Nee. Het kabinet onderzoekt momenteel samen met de energieleveranciers op welke wijze uitstel in de praktijk kan bijdragen aan meer liquiditeit voor bedrijven. Ik verwacht uw Kamer hier op korte termijn nader over te kunnen informeren.

21

Hoe wordt uitstel van de ODE vormgegeven en heeft dit uitstel consequenties voor het behalen van de duurzame energiedoelen?

Antwoord

De uitwerking van deze maatregelen wordt op dit moment nog onderzocht. Uitstel ten aanzien van de ODE heeft geen consequenties voor het behalen van de hernieuwbare energiedoelen. De uitgaven aan de SDE+ blijven ongemoeid.

22

Kunnen maatregelen met een looptijd van drie maanden als de nood aan de man komt worden verlengd?

Antwoord

Om goed in te kunnen spelen op ontwikkelingen geldt dit noodpakket voor de komende drie maanden. Het kabinet volgt de ontwikkelingen nauwlettend en is daarbij voortdurend in gesprek met werkgevers- en werknemersorganisaties, bedrijven en financiers om de noodzakelijke aanpassingen te kunnen doen als de situatie daarom vraagt. Afhankelijk van de ontwikkelingen, zal het kabinet noodzakelijke en passende vervolgmaatregelen treffen indien de situatie daartoe noopt.

23

Worden er maatregelen achter de hand gehouden die prijzen van cruciale producten wat in de hand kunnen houden, in het geval toch enkele producenten proberen misbruik te maken van deze zeer uitzonderlijke omstandigheden?

Antwoord

Het kabinet roept alle producenten en verkopers van producten, zij het cruciaal of niet, op om redelijkheid te betrachten en geen misbruik te maken van deze uitzonderlijke tijden. Ook is in bepaalde gevallen misbruik verboden op grond van het mededingingsrecht in geval van misbruik van economische machtspositie. Er bestaat de mogelijkheid om prijzen te reguleren via de prijswetgeving, maar dat is een maatregel die alleen in een uiterste geval ingezet wordt wanneer alle andere maatregelen niet werken.

24

Biedt u ook een oplossing voor bedrijven die niet door banken worden gefinancierd (zoals jonge bedrijven in de energietransitie die geen toegang hebben tot bankfinanciering)?

Antwoord

Het kabinet houdt de situatie in de gaten, en is in overleg met diverse organisaties om maatregelen te kunnen nemen indien dat nodig blijkt.

25

Wanneer is naar verwachting de uitwerking van de voorwaarden voor het noodloket bekend?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

26

Welke acties onderneemt u om het Nederlandse midden- en kleinbedrijf (mkb) ook toegang te verlenen tot het aangekondigde steunprogramma van de Europese Commissie en de Europese Investeringsbank (EIB)?

Antwoord

Er zijn door de Europese Commissie en de andere Europese Instellingen zoals de Europese Investeringsbank diverse steunprogramma's aangekondigd. Veel van deze ondersteuning loopt via bestaande kanalen (dit zijn financiële intermediairs zoals banken) zodat het snel bij de ondernemingen en het mkb terechtkomt. In Nederland zijn dat onder andere de drie grootbanken (Rabobank, ABN-AMRO, ING) en de Volksbank. Voor de andere financieringsprogramma's die de EIB en EIF nu in de markt zetten die niet via de grootbanken lopen is Invest-NL nauw aangesloten om de mogelijkheden hiervan te benutten.

In het steunprogramma van de Europese Commissie zit ook het Corona Response Investment Initiative, een initiatief waarmee bestaand geld

binnen de Europese Structuur- en Investeringsfondsen mogelijk herbestemd kan worden richting (onder meer) maatregelen voor de zorg en bedrijven die door corona zijn geraakt. Omdat dit geldt voor regionaal beleid is, bekijk ik met decentrale overheden en de Europese Commissie om hoeveel het voor Nederland potentieel gaat en hoe ook het mkb hiervan kan profiteren. De verwachting is echter, dat er weinig financiële ruimte zal zijn binnen de bestaande programma's, aangezien een groot deel van de middelen die bestemd waren voor Nederland reeds besteed of gecommiteerd is. Dit komt omdat dit het laatste jaar is van de huidige begroting van de EU (2014–2020). Mede hierdoor is ook de bredere budgettaire ruimte voor de Commissie om met steunprogramma's te komen beperkt. Wel heeft de Commissie ervoor gezorgd dat ook het EU Globaliseringsfonds aangesproken kan worden voor ontslagen medewerkers en zzp'ers in moeilijkheden als gevolg van Corona. Hiervoor is in 2020 179 miljoen euro beschikbaar. Het bedrag is beperkt, maar het kabinet houdt in de gaten wat de mogelijkheden zijn om hier gebruik van te maken.

Andere belangrijke aanpassingen vanuit de EU zijn de mededeling om de bestaande flexibiliteit binnen het Stabiliteits- en Groeipact volledig toe te passen en de vaststelling van een aanvullend staatssteunkader onder Artikel 107(3)(b) VWEU voor liquiditeitssteun. Deze maatregelen scheppen meer ruimte voor lidstaten om expansief begrotingsbeleid te voeren en om door middel van staatssteun voor voldoende liquiditeit bij bedrijven te zorgen. Het aanvullende staatssteunkader geldt tot december 2020. Het kabinet is nu bijvoorbeeld in gesprek met de Europese Commissie om te controleren of de wijziging van de GO-regeling binnen de regels valt. Als de Commissie dit goedkeurt dan zal de regeling o.a. het mkb helpen door middel van bankgaranties op leningen.

27

Kunt u motiveren hoe u tot het bedrag van de eenmalige uitkering van 4.000 euro bent gekomen (waarom niet hoger/lager), waarom er gekozen is voor de genoemde termijn van drie maanden en hoe u tot het totaalbedrag (welke sectoren/bedrijven) bent gekomen?

Antwoord

De eenmalige uitkering van 4.000 euro is bedoeld om tegemoet te komen aan de hoogste nood bij ondernemers die direct zijn getroffen door overheidsmaatregelen ter bestrijding van het coronavirus en die hun omzet daardoor geheel of grotendeels zien verdwijnen. De inschatting is dat met 4.000 euro tegemoet kan worden gekomen aan de hoogste nood voor wat betreft vaste lasten van (veelal kleinere) ondernemers, bovenop de meer generieke maatregelen ten aanzien van loonkosten en liquiditeit. De precieze voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

28

Zijn er nog belastingplichten die rusten op de uitkering van 4.000 euro?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

29

Hoe wordt achteraf gecontroleerd of de financiële ondersteuning bij de noodlijdende bedrijven en ondernemers terecht is uitgekeerd?

Antwoord

Over de controle achteraf worden de verschillende opties momenteel afgewogen.

30

Waarom is voor het eenmalige forfaitair bedrag van 4.000 euro voor de periode van drie maanden gekozen? Kunt u dit onderbouwen?

Antwoord

De eenmalige uitkering van 4.000 euro is bedoeld om tegemoet te komen aan de hoogste nood bij ondernemers die direct zijn getroffen door overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronacrisis en die hun omzet daardoor geheel of grotendeels zien verdwijnen. De inschatting is dat met 4.000 euro tegemoet kan worden gekomen aan de hoogste nood voor wat betreft vaste lasten van (veelal kleinere) ondernemers, bovenop de meer generieke maatregelen ten aanzien van loonkosten en liquiditeit. De precieze voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

31

Wanneer zullen de voorwaarden voor het eenmalige forfaitair bedrag van 4.000 euro bekend worden gemaakt? Per wanneer kan hierop aanspraak worden gemaakt?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

32

Klopt het dat het kabinet met het beschikbare budget circa 119.000 ondernemingen van een eenmalige uitkering denkt te voorzien? Zo neen, om hoeveel ondernemers gaat het hier?

Antwoord

In de suppletoire begroting is een bedrag van 475 miljoen euro opgenomen voor het noodloket, exclusief 25 miljoen euro aan uitvoeringskosten. Met een forfaitair bedrag van 4.000 euro per onderneming zouden daarmee 118.750 ondernemingen van een eenmalige uitkering kunnen worden voorzien. Het noodloket wordt op dit moment uitgewerkt en zal zo spoedig mogelijk worden opengesteld.

33

Neemt u in overweging om de verhoging van de ODE-heffing in 2020 voor stroomgebruik door de glastuinbouw en andere bedrijven definitief te schrappen?

Antwoord

Onderzocht wordt of uitstel van betaling bij de ODE en energiebelasting tot meer liquiditeit bij de betreffende bedrijven kan leiden. De betreffende betalingen zullen daardoor op een later moment in de tijd alsnog plaatsvinden.

In het kader van de moties Ladders en Essers breng ik op dit moment de gevolgen van de aanpassingen in de ODE voor verschillende sectoren nader in beeld. De benodigde onderzoeken hiervoor zijn opgestart en ik verwacht uw Kamer hier komend kwartaal nader over te kunnen informeren. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de besluitvorming over de tarieven voor de ODE in 2021.

34

Overweegt u gerichte maatregelenpakketten voor getroffen sectoren met grote omzetverliezen, als de sierteelt, waarvoor een vergoeding van 4.000 euro of daaromtrent bij lange niet voldoende is om de schade op te vangen?

Antwoord

Ondernemingen in getroffen sectoren kunnen gebruik maken van generieke maatregelen ten aanzien van loonkosten en liquiditeit. Het kabinet volgt de ontwikkelingen nauwlettend en staat voortdurend in contact met brancheorganisaties om de noodzakelijke aanpassingen te doen wanneer de situatie daarom vraagt.

35

Is er bij de RVO voldoende expertise en schaal om de genoemde maatregelen snel en adequaat uit te voeren?

Antwoord

Ik verwacht dat 30 miljoen euro voldoende zal zijn om het noodloket en de verruiming van BMKB en GO efficiënt door RVO.nl te laten uitvoeren, zoals in de brieven van 12 en 17 maart jl. aangegeven. De aanvragen zullen waar mogelijk voor een groot deel geautomatiseerd worden behandeld. Ik voorzie geen problemen met het vinden van personeel voor bemensing van het noodloket. Er is reeds een call center opgezet en bij de uitvoering van de regeling wordt een beroep gedaan op medewerkers die ruime ervaring hebben met vergelijkbare regelingen.

36

Klopt het dat bij de incidentele suppletoire begroting van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit slechts de stijging van verliesdeclaraties wordt begroot als gevolg van meer faillissementen, terwijl bij de incidentele suppletoire begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat alleen de stijging in verliesdeclaraties wordt begroot vanwege de verruiming van de garanties? Zo ja, hoe verhouden deze aanpassingen zich tot elkaar?

Antwoord

Zowel bij de Borgstelling MKB-landbouwkredieten (BL) door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit als bij de Borgstelling MKB (BMKB) en de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO) door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is een eerste (voorlopige) inschatting gemaakt van de extra Rijksbijdrage die nodig is voor de te verwachten verliesdeclaraties die voortkomen uit de nieuwe borgstellingen en garanties voor de tijdelijke kredietfaciliteit aan in de kern gezonde bedrijven en de verruimde GO-regeling in verband met de economische impact van de corona-uitbraak.

37

Klopt het dat de provisie van 3,9% voor de BMKB-kredieten nog steeds betaald moet worden? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de versoepeling van de Europese staatssteunregels zoals vorige week bekendgemaakt?

Antwoord

Het Ministerie van EZK staat via de BMKB borg voor de kredieten aan ondernemers, zodat zij makkelijker geld kunnen lenen. Ondernemers kunnen hiervoor terecht bij kredietverstrekkers, zoals banken. In de reguliere regeling betreft het borgstellingskrediet 50% van het krediet dat de financier (vaak een bank) verstrekt. De borg van de overheid bedraagt 90% van dit borgstellingskrediet. Met de verruimde BMKB in verband met de coronacrisis wordt de omvang van het borgstellingskrediet in de BMKB

verhoogd van 50% naar 75%. Deze maatregel is bestemd voor overbruggingskredieten en rekening courant kredieten met een looptijd tot 2 jaar. Het maximum van het BMKB-krediet is gelijk gebleven, 1,5 miljoen euro.

Het klopt dat er een provisie van 3,9% moet worden betaald. Dit is gelijk aan de provisie voor borgstellingskredieten met een looptijd tot twee jaar onder het reguliere luik terwijl het kredietrisico voor dit segment van leningen naar verwachting hoger zal zijn. Dit komt omdat de verruimde BMKB passend is gemaakt binnen de mogelijkheden voor borgstellingen van de zogenoemde algemene -de Minimisverordening (PbEU 2013, L 35); er is dus geen gebruik gemaakt van het nieuwe tijdelijke steunkader van de Europese Commissie in verband met COVID-19. De mogelijkheden die de BMKB wil bieden passen beter binnen de algemene de Minimisverordening dan binnen het tijdelijk steunkader van de Commissie in verband met de in de BMKB aangehouden risicoverdeling tussen de Staat en de financier.

38

In hoeverre doet het vergoedingsbedrag van 4.000 euro recht aan de grote verschillen in omzet en omzetverliezen? Wordt hier bij de uitwerking nog naar gekeken?

Antwoord

Het is een forfaitair bedrag. De eenmalige uitkering van 4.000 euro is bedoeld om tegemoet te komen aan de hoogste nood, en geldt als noodvoorziening op de overige maatregelen in de brief. Gekozen is voor een eenmalig, vast bedrag, om het loket snel geopend te kunnen krijgen, zodat het kan doen waarvoor het bedoeld is: tegemoetkomen in de eerste nood.

39

Wat zijn de onderliggende cijfers waarop het begrote bedrag van de diverse leningen is gebaseerd? Met een bepaald bedrag kan een bepaald aantal mensen worden geholpen, op basis waarvan denkt u dat dit bedrag vooralsnog voldoende is? Voor het noodloket 475 miljoen euro geraamd wat betekent dat ruim 118.000 uitkeringen kunnen worden gedaan, is dit toereikend?

Antwoord

Bij de Borgstelling MKB (BMKB) en de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO) zijn de uitgaven gebaseerd op respectievelijk een benutting van 200 miljoen euro aan borgstellingen (BMKB) en 1,5 miljard euro aan garanties (GO). Dit is een eerste voorlopige inschatting. De ontwikkelingen in de benutting van de beide regelingen en bij Credits worden nauwlettend gevolgd. Mochten de ontwikkelingen aanleiding geven de gepubliceerde plafonds verder te verhogen, dan zie ik welke stappen er kunnen en moeten worden genomen.

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

40

Hoeveel bedrijven zullen naar verwachting baat hebben bij de ophoging van het garantiebudget en de maximale GO-faciliteit en voor hoeveel bedrijven is deze uitbreiding naar inschatting voldoende?

Antwoord

In deze uitzonderlijke situatie is niet op voorhand te zeggen hoeveel bedrijven baat hebben bij de ophoging van het garantiebudget en voor hoeveel bedrijven deze uitbreiding voldoende is, omdat de coronacrisis

ook tot een sterk afwijkend gebruik ten opzichte van het verleden kan leiden. Wanneer het plafond van de regeling wordt bereikt zal worden bezien welke aanpak nodig is om te zorgen dat bedrijven met een gezond toekomstperspectief aan voldoende financiering kunnen komen.

41

Hoe is het mogelijk om het recht op een eenmalige tegemoetkoming van 4.000 euro te beperken tot degenen die daadwerkelijk door overheidsmaatregelen ter bestrijding van de coronacrisis in nood zijn gekomen?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

42

Hoe kan worden voorkomen dat degenen die niet in nood zijn gekomen door de overheidsmaatregelen tegen corona toch in aanmerking kunnen komen voor de tegemoetkoming van 4.000 euro?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

43

Is het mogelijk om het recht op de tegemoetkoming van 4.000 euro te beperken tot degenen die tenminste voor 50% afhankelijk zijn van het inkomen uit activiteiten als zelfstandige zonder personeel (zzp'er) of bedrijf?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

44

Is het mogelijk om het recht op de tegemoetkoming van 4.000 euro te beperken tot degenen die tenminste voor 50% afhankelijk zijn van het inkomen uit zzp-activiteiten of bedrijf?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.

45

Waarop is het bedrag van 30 miljoen euro aan uitvoeringskosten gebaseerd?

Antwoord

Bij het opstellen van de incidentele suppletoire begroting is een eerste inschatting gemaakt van de uitvoeringskosten van het noodloket, de Borgstelling MKB (BMKB) en de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO). Aangezien er nu nog wordt gewerkt aan de uitwerking van het noodloket en het aantal verliesdeclaraties op de BMKB en GO moeilijk te voorspellen is, kan het werkelijk benodigde budget anders zijn.

46

Welke uitvoeringskosten zijn tot nu toe gemeoid met het huidige volume aan GO en BMKB? Hoe verhouden deze bedragen zich tot de 30 miljoen euro extra uitvoeringskosten nu?

Antwoord

De huidige uitvoeringskosten (dus vóór de verzuimen) voor de GO en de BMKB zijn geraamd op 2,4 miljoen euro. De 30 miljoen euro betreft de uitvoeringskosten voor het noodloket, de BMKB en de GO. Aangezien op het moment van opstellen van de incidentele suppletoire begroting de uitwerking van het noodloket nog niet geheel duidelijk was en het aantal verliesdeclaraties op de BMKB en GO moeilijk te voorspellen is, kan het werkelijk benodigde budget anders zijn.

47

Hoeveel ondernemingen kunnen met het beschikbare budget op hulp rekenen?

Antwoord

In de suppletoire begroting is een bedrag van 475 miljoen euro opgenomen voor het noodloket, exclusief 25 miljoen euro aan uitvoeringskosten. Met een forfaitair bedrag van 4.000 euro per onderneming zouden daarmee 118.750 ondernemingen van een eenmalige uitkering kunnen worden voorzien. Het noodloket wordt op dit moment uitgewerkt en zal zo spoedig mogelijk worden opengesteld.

48

In hoeverre is het beschikbare budget voldoende om bij de uitvoering van de regeling aan de verwachte vraag te voldoen en wat gebeurt er in dat geval met aanvragen die buiten het geraamde budget vallen of met situaties die ruimere voorwaarden vragen?

Antwoord

Het kabinet heeft vertrouwen in het maatregelenpakket dat vorige week gepresenteerd is. Dit laat onverlet dat de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Het is hierdoor niet mogelijk om nu een robuuste economische inschatting te maken van de effecten op de korte termijn. Op donderdag 26 maart a.s. publiceert het CPB verschillende scenario's voor de gevolgen van de coronacrisis op de Nederlandse economie en overheidsfinanciën. Als de situatie meer en/of andere maatregelen vereist, zal uw Kamer hier vanzelfsprekend direct van op de hoogte worden gesteld. Dit geldt ook voor de situatie dat het beroep op de nu afgekondigde faciliteiten substantieel afwijkt van de huidige inschattingen.

49

Overweegt u bij het noodloket een inkomens- en/of vermogenstoets voor toetsing achteraf in te voeren, zodat onnodig beroep op de vergoeding voorkomen wordt terwijl toetsing op een later moment uitgevoerd kan worden (met eventuele terugvordering)?

Antwoord

De voorwaarden voor het noodloket worden op dit moment uitgewerkt en op korte termijn met de Kamer gedeeld.